

24. 03. 2010.

Do kredita uskoro bez žiranata?

Iako se tačan broj osoba koje vraćaju tuđe kredite u BiH ne zna, neke procjene govore da se on kreće negdje oko 250.000. Iznosi koje će prevareni žiranti morati vratiti za novac koji su podigli neki drugi ljudi su, također prema procjenama, višemilionski.

Kako je sve veći broj ljudi koji se mogu svrstati u ovu kategoriju pokazuje i činjenica da je u bh. gradovima sve veći broj udruženja koja okupljaju prevarene žiranate, a postoje najave da bismo uskoro ovo udruženje mogli dobiti i na državnoj razini.

Ipak, ovako crnu sliku mogle bi popraviti nedavne najave iz Nadzornog odbora Agencije za bankarstvo FBiH u medijima da će biti razmotreni načini da se konačno prekine praksa da garanti za kredite budu žiranti.

Naime, postoji ideja da banke prilikom odobravanja kredita umjesto žiranta kao garanciju za vraćanje kredita razmotre i druge opcije kao što je hipoteka ili policia životnog osiguranja i sl. Ovo je inače i praksa u zemljama zapadne Europe.

Mijo Mišić, izvršni sekretar Udruženja banaka BiH (UBBiH) smatra da je institut žiranta naše naslijeđe, te da je to odraz socijalnog stanja u društvu ali i samog mentaliteta.

"Regulatori i druge nadležne institucije trebaju dograditi zakone i podzakonska akta, kako bi se zaštitili građani i spriječilo nastajanje kategorije prevarenih žiranata", kaže Mišić.

Smatra da žirante ne treba ukidati. Ističe da će oni odumirati kako bude raslo shvatanje građana o rizicima koje preuzimaju kada postanu žiranti.

Iz Agencije za bankarstvo Federacije smo pokušali saznati detaljnije informacije o ovoj inicijativi ali su nas iz njihovog ureda za informiranje obavijestili da će se više detalja o ovoj aktualnoj problematici vjerojatno znati nakon sjednice Upravnog odbora Agencije koje je planirana početkom idućeg mjeseca.

Nenad Mirković, predsjednik Udruženja prevarenih žiranata iz Prijedora kaže da je uzimanje hipoteke ili police osiguranja kao garanta za kredite praksa u svim normalnim zemljama te da su agencije za bankarstvo u BiH trebale davno pokrenuti tu inicijativu. Njih također drži odgovornima što nisu vodili bolji nadzor banaka i mikrokreditnih organizacija jer su, smatra on, agencije kao regulatori zaduženi za to.

I Mirković sam spada u kategoriju prevarenog žiranta kao i još 200 osoba iz Prijedora. On je do sada, kaže, vratio 35 hiljada maraka tuđeg kredita, a ima vratiti još oko 60.000 KM. Kaže da je jedan dio od tog iznosa i

kredit osobe za koju uopće nikada nije čuo. Kaže da su oni očajni jer im nema ko pomoći.

Nedavno je iz tog razloga nekoliko žiranata iz Udruženja najavljivalo da će počiniti kolektivno samoubistvo iako im je to, kaže, zadnja opcija jer su svjesni da će problem onda, nažalost, morati rješavati njihove porodice.

D.Kozina